

Міністерство освіти та науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Звіт

Про виконання лабораторної роботи №1
“Метод Arima”

Виконав: студент групи Фес-31

Мацевко Олександр

Перевірив: Сінкевич О.О.

Львів 2019

Мета :

“Реалізувати на мові програмування Python метод ARIMA”

Теорія:

Модель *ARIMA* певною мірою є розширеною версією моделі *ARMA*. Символ *I* (*Integrated*) відповідає за порядок оператора послідовної різниці. Справа в тому, що далеко не всі ряди є стаціонарними, але деякі з них можуть бути приведені до стаціонарних шляхом взяття послідовної різниці. Якщо, наприклад, часовий ряд y , став стаціонарним після взяття послідовної різниці порядку s і для опису вже стаціонарного ряду може бути використана модель *ARMA* (p, q), то процесу, називається інтегрованим процесом авторегресії і ковзної середньої (*ARIMA* (p, s, q)).

При цьому для оцінки моделі можна користуватися кілька модифікованим підходом Боксу - Дженкінса. Безпосередньо перед першим етапом необхідно буде привести досліджуваний ряд до стаціонарного шляхом взяття послідовних різниць. Решта етапи підходу не зміняться, після цього стаціонарний ряд потрібно буде ідентифікувати, оцінити, діагностувати і використовувати

Модель *ARIMA* (Autoregressive Integrated Moving Average) - один з найбільш поширених методів аналізу і прогнозування часових рядів. Ця модель дозволяє обробити дані про послідовні, щоб краще зрозуміти цей ряд або передбачити його розвиток.

ARIMA використовує три основних параметри (p, d, q), які виражаються цілими числами. Тому модель також записується як *ARIMA* (p, d, q). Разом ці три параметри враховують сезонність, тенденцію і шум в наборах даних:

p - порядок авторегресії (AR), який дозволяє додати попередні значення часового ряду. Цей параметр можна проілюструвати твердженням «завтра, ймовірно, буде тепло, якщо в останні три дні було тепло». d - порядок інтегрування (I; т. е. порядок різниць вихідного часового ряду). Він додає в модель поняття різниці часових рядів (визначає кількість минулих тимчасових точок, які потрібно вилучити з поточного значення). Цей параметр ілюструє таке твердження: «завтра, ймовірно, буде така ж температура, якщо різниця в температурі за останні три дні була дуже мала». q - порядок змінного середнього (MA), який дозволяє встановити похибка моделі як лінійну комбінацію спостерігалися раніше значень помилок. Для відстеження сезонності використовується сезонна модель *ARIMA* - *ARIMA* (p, d, q) (P, D, Q) s . Тут (p, d, q) - несезонні параметри, описані вище, а (P, D, Q) слідує тим же визначенням, але застосовуються до сезонної складової часового ряду. Параметр s визначає періодичність тимчасового ряду (4 - квартальні періоди, 12 - річні періоди і т.д.).

Сезонна модель ARIMA може здатися складною через численні параметрів. У наступному розділі ви дізнаєтеся, як автоматизувати процес визначення оптимального набору параметрів для сезонної моделі часових рядів ARIMA.

Дослідження програми:

1. Підключені бібліотеки

```
[ ] import numpy as np
import pandas as pd
from statsmodels.tsa.arima_model import ARIMA
%matplotlib inline
import matplotlib.pyplot as plt
from pmdarima.arima.utils import ndiffs
from statsmodels.tsa.stattools import adfuller
from sklearn.metrics import mean_squared_error
import warnings
```

2. Стаціонарність

```
[ ] # let's check the order of parameter d
def test_stationarity(timeseries, window = 12, cutoff = 0.01):

    #Determining rolling statistics
    rolmean = timeseries.rolling(window).mean()
    rolstd = timeseries.rolling(window).std()

    #Plot rolling statistics:
    fig = plt.figure(figsize=(12, 8))
    orig = plt.plot(timeseries, color='blue', label='Original')
    mean = plt.plot(rolmean, color='red', label='Rolling Mean')
    std = plt.plot(rolstd, color='black', label = 'Rolling Std')
    plt.legend(loc='best')
    plt.title('Rolling Mean & Standard Deviation')
    plt.show()

    #Perform Dickey-Fuller test:
    print('Results of Dickey-Fuller Test:')
    dftest = adfuller(timeseries.iloc[:,0].values)
    pvalue = dftest[1]
    if pvalue < cutoff:
        print('p-value = %.4f. The series is likely stationary.' % pvalue)
    else:
        print('p-value = %.4f. The series is likely non-stationary.' % pvalue)
```

3.Виконання Arima

```
[ ] # evaluate an ARIMA model for a given order (p,d,q)
def check_arima_model(ts, arima_order):
    # prepare training dataset
    train_size = int(len(ts) * 0.6)
    train, test = ts[0:train_size], ts[train_size:]
    history = [x for x in train]
    # make predictions
    predictions = list()
    #for t in range(len(test)):
    #    model = ARIMA(history, order=arima_order)
    #    model_fit = model.fit(dispatch=0)
    #    yhat = model_fit.forecast()[0]
    #    predictions.append(yhat)
    #    history.append(test[t])
    model = ARIMA(history, order=arima_order)
    model_fit = model.fit(dispatch=0)
    yhats = model_fit.forecast(len(test))[0]
    predictions = [x for x in yhats]
    # calculate out of sample error
    error = mean_squared_error(test, predictions)
    return error
```

4.Параметри

```
[ ] # evaluate combinations of p and q values for an ARIMA model
def get_arima_order(ts, p_vector, q_vector, d=0):
    best_score, best_cfg = float("inf"), None
    for p in p_vector:
        for q in q_vector:
            order = (p, d, q)
            try:
                mse = check_arima_model(ts, order)
                if mse < best_score:
                    best_score, best_cfg = mse, order
                    print('ARIMA%s MSE=%.3f' % (order,mse))
            except:
                continue
    print('Best ARIMA%s MSE=%.3f' % (best_cfg, best_score))

[ ] # let's generate the ranges of values
p_vector = range(0, 3)
q_vector = range(0, 3)
warnings.filterwarnings("ignore")
get_arima_order(ts_train.iloc[:,0].values, p_vector, q_vector, d=0)

ARIMA(0, 0, 0) MSE=4.745
Best ARIMA(0, 0, 0) MSE=4.745
```

5. Навчання

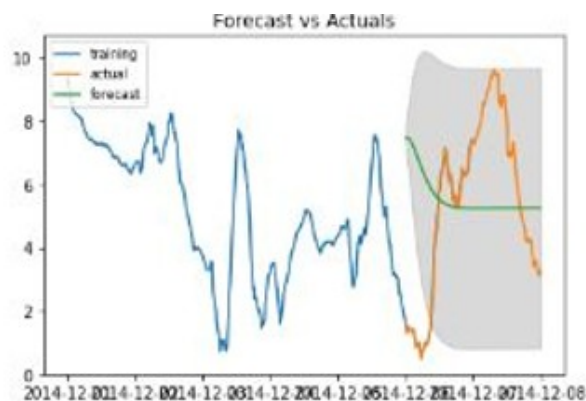
```
[ ] # Build Model
model = ARIMA(ts_train.iloc[:,0].values, order=(2, 0, 1))
fitted = model.fit(disp=-1)
print(fitted.summary())

# Forecast
fc, se, conf = fitted.forecast(len(ts_test), alpha=0.05) # 95% conf
# Make as pandas series
fc_series = pd.Series(fc, index=ts_test.index)
lower_series = pd.Series(conf[:, 0], index=ts_test.index)
upper_series = pd.Series(conf[:, 1], index=ts_test.index)

# Plot
plt.figure()
plt.plot(ts_train, label='training')
plt.plot(ts_test, label='actual')
plt.plot(fc_series, label='forecast')
plt.fill_between(lower_series.index, lower_series, upper_series, color='k', alpha=.15)
plt.title('Forecast vs Actuals')
plt.legend(loc='upper left', fontsize=8)
plt.show()
```

ARMA Model Results						
Dep. Variable:	y	No. Observations:	576			
Model:	ARMA(2, 1)	Log Likelihood	337.402			
Method:	css-mle	S.D. of innovations	0.134			
Date:	Sun, 13 Oct 2019	AIC	-664.804			
Time:	09:42:15	BIC	-643.024			
Sample:	0	HQIC	-656.310			
	coef	std err	z	P> z	[0.025	0.975]
const	5.2391	0.654	8.010	0.000	3.957	6.521
ar.L1.y	1.8840	0.027	69.702	0.000	1.831	1.937
ar.L2.y	-0.8883	0.027	-32.874	0.000	-0.941	-0.835
ma.L1.y	-0.4780	0.052	-9.151	0.000	-0.580	-0.376

6. Результат

Висновок : На цій лабораторній роботі я вивчив початки роботи з Python та навчився працювати з модель Arima, для прогнозування часових рядів, також навчився працювати з базами даних температур та використовувати Jupyter notebook.